

LOLLY WILLOWES

Microclimes, 12

Sylvia Townsend Warner
Lolly Willowes

Traducció de Marta Hernández i Zahara Méndez

editorial minúscula
BARCELONA

Títol original: *Lolly Willowes or The Loving Huntsman*

First published in Great Britain in 1926 by Chatto & Windus

Published in 1993 by Virago Press; reissued in 2012 by Virago Press

Copyright © The Estate of Sylvia Townsend Warner 1926

This Catalan edition is published by arrangement with Virago Press, an imprint of the Little, Brown Book Group.

© de la traducció: 2016 Marta Hernández Pibernat i Zahara Méndez Hernández
Revisió: Marta Marfany

© 2016 Editorial Minúscula, S. L.
Societat unipersonal
Av. República Argentina, 163
08023 Barcelona
minuscula@editorialminuscula.com
www.editorialminuscula.com

Primera edició: desembre del 2016

Disseny gràfic: Pepe Far
Imatge de la coberta: © iStock.com/Cassinga

Queda rigorosament prohibida, sense l'autorització escrita dels titulars del *copyright*, sota les sancions previstes per les lleis, la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment, incloent-hi la reprografia i el tractament informàtic.

Preimpresió: Addenda, Pau Claris, 92, 08010 Barcelona
Impressió: Romanyà Valls - Sant Joan Baptista, 35 - 08789 La Torre de Claramunt

ISBN: 978-84-945348-5-0
Dipòsit legal: B-24.156-2016

Printed in Spain

Per a la Bea Isabel Howe

Primera part

Quan va morir son pare, la Laura Willowes se'n va anar a viure a Londres amb el seu germà gran i la família d'ell.

—Esclar que sí —va dir la Caroline—, vindràs amb nosaltres.

—Però això us trastocarà els plans. Tot seran molèsties. Esteu segurs que voleu que vingui?

—Ai, maca, i tant.

La Caroline parlava amb afecte, però tenia el cap en un altre lloc. Ja havien anat a Londres a comprar un edredó per al llit de l'habitació de convidats petita. Si es moguéssim el rentamans una mica més cap a la porta, hi cabria una taula d'escriptori, al costat de la llar de foc? Potser un secreter seria millor, per tenir més calaixos? Sí, això. La Lolly podria portar el petit secreter de castanyer que tenia tiradors falsos en una banda i una tapa que saltava quan tocaves la molla del costat del tinter. Havia sigut de la mare de la Lolly i la Lolly sempre l'havia fet servir, així que la Sibyl no hi podia posar objeccions. La Sibyl no hi tenia cap mena de dret, en realitat. Només feia dos anys que estava casada amb el Ja-

mes, i si el secreter havia deixat una marca al paper pintat de la sala d'estar, fàcilment podia posar una altra cosa al seu lloc. Un pedestal amb falgueres i altres plantes hi quedaria molt bé.

La Lolly era una persona amable i a les nenes els encantava; aviat s'adaptaria a la nova llar. Perdre l'habitació de convidats petita seria ben bé una llàstima. A la Lolly no li podien donar l'habitació de convidats gran, i l'habitació de convidats petita era la més pràctica de les dues per als convidats normals i corrents. Semblava excessiu rentar un joc de llençols grans per a un convidat que vingués tot sol a passar un parell de dies. Tanmateix, les coses eren així i el Henry tenia raó: la Lolly havia de venir a viure amb ells. Londres seria un bon canvi per a ella. Hi coneixeria gent simpàtica, i a Londres hi tindria més possibilitats de casar-se. La Lolly tenia vint-i-vuit anys. S'hauria d'espavilar, si volia trobar marit abans dels trenta. Pobra Lolly! El negre no feia per a ella. Se la veia groguenca, i els ulls gris clar eren encara més clars i més sorprenents que mai sota aquell barret negre que no li estava gens bé. El dol no és mai satisfactori quan es compra en un poble.

Mentre a la Caroline li passaven aquests pensaments pel cap, la Laura no pensava en res en absolut. Havia collit una flor de gerani vermella i s'estava pintant el canell esquerre amb el suc dels pètals aixafats. Així era com, quan era més jove, s'havia pintat les pàl·lides galtes, i després s'havia abocat al dipòsit d'aigua de l'hivernacle per veure com li quedava. Però la cisterna de l'hivernacle només en-

senyava una Laura fosca i borrosa, molt fosca i desdibuixada, com la dona de l'antic quadre sagrat que hi havia penjat al menjador i que en deien el Leonardo.

—Les nenes estaran encantades —va dir la Caroline.

La Laura va tornar en si. Ja estava tot resolt, doncs, i se n'aniria a viure a Londres amb el Henry, i amb la Caroline, la seva dona, i la Fancy i la Marion, les seves filles. Es convertiria en un dels ocupants d'aquella casa alta d'Apsley Terrace on fins aleshores només havia sigut una cunyada provinciana de visita. En la fesomia d'aquella façana hi identificaria alguna cosa especial que li permetria aturar-s'hi al davant amb certesa sense mirar-ne el número o el picaporta. A dins, sabia sense dubtar quina de les llustroses portes marrons era quina, i ja li seria ben indiferent la posició de la cisterna, que l'havia inquietat molt una nit mentre jeia desperta intentant muntar la casa dins la caixa de les parets exteriors. Prendria l'aire a Hyde Park i es miraria els nens que anaven en poni i les senyores ben arreglades i a la moda a Rotten Row, i aniria al teatre en cotxe.

La vida de Londres era molt plena i emocionant. Hi havia les botigues, les desfilades de la família reial i dels aturats, el túnel d'or als grans magatzems Whiteley's i la resplendor dels carrers a la nit. Va pensar en els fanals, tan indiferents, tan impertorbables en el seu *diminuendo* senyorívol, i es va sentir cohibida davant d'aquell escrutini. Els fanals se l'anirien passant per torns, a ella i la seva ombra, mentre caminés pels carrers i les places inexplorats —però

aleshores ja els coneixeria—, en compliment de les ordres secretes del futur; i llavors hauria deixat de fixar-s'hi, igual com els londinencs. Però a Londres no hi hauria cap hivernacle amb un dipòsit d'aigua lluent, cap quarto per a les pomes, cap cobert del jardiner, càlid i amb olor de terra, amb manats de cascalls penjats del sostre i llavors de girasol en una caixa de fusta, i bulbs dins de gruixudes bosses de paper, i troques de cordill enquitranat, i espígol assecant-se en una safata de te. Havia de deixar tot allò enrere, o gaudir-ne només com una visita, si no era que el James i la Sibyl trobaven, com el Henry i la Caroline, que esclar que havia de viure amb ells.

La Sibyl va dir:

—Estimada Lolly! Així, el Henry i la Caroline volen que vagis amb ells... Et trobarem a faltar més del que puc dir, però esclar que preferiràs Londres. L'encantador Londres amb les seves boires pintoresques i la seva gent interessant i tot plegat. Et ben envejo. Però no has d'abandonar del tot Lady Place. Has de venir i fer-nos llargues visites, perquè el Tito no s'oblidi de la seva tieta.

—Em trobaràs a faltar, Tito? —va dir la Laura, i es va inclinar per posar-li la cara contra el pitet raspós i el cap suau i càlid.

El Tito li va agafar fort el dit amb les mans.

—Estic segura que trobarà a faltar el teu anell, Lolly —va dir la Sibyl—. Quan marxi la tieta Lolly, per a les dents que et falten hauràs de passar amb la pobra joguina de corall, oi, angelet meu?

—Si creus que de debò el trobarà a faltar, li donaré l'anell, Sibyl.

A la Sibyl li van brillar els ulls; però va dir:

—Ai no, Lolly, no el podria acceptar ni en pensaments. Dona, que és un anell de la família.

Quan la Fancy Willowes va haver crescut, i es va haver casat, i va haver perdut el marit a la guerra, i va haver portat un camió per al govern, i es va haver tornat a casar per motius patriòtics, li va dir a l'Owen Wolf-Saunders, el seu segon marit:

—Quina poca iniciativa que tenien les dones en els vells temps! Mira't la tieta Lolly. L'avi li va deixar cinc-cents lliures l'any, i ja havia arribat gairebé als trenta quan ell es va morir, i tot i això no va poder trobar res millor a fer que instal·lar-se amb el pare i la mare i quedar-se allà per sempre més.

—La situació de les dones solteres era molt diferent, fa vint anys —va respondre el senyor Wolf-Saunders—. Ja ho saps, allò de *feme sole* i *feme couverte* i totes aquelles bestieses.

Ja el 1902 hi va haver algunes ànimes progressistes que es van preguntar per què la senyoreta Willowes, que tenia quartos i no era probable que es casés, no es buscava una casa pròpia i una ocupació artística o emancipada. Aquestes possibilitats no se'ls van acudir a cap dels parents de la Laura. Un cop mort el pare, van donar per descomptat que havia de quedar absorbida a casa d'un germà o l'altre. I la Laura, que se sentia ben bé com si fos una propietat

familiar oblidada en el testament, estava llesta perquè es desfessin d'ella com els semblés millor.

El punt de vista era antiquat, però els Willowes eren una família conservadora i tenien costums antiquats. La preferència, i no el prejudici, els feia lleials al seu pas-sat. Dormien en llits i seien en cadires la comoditat dels quals els omplia, d'una manera subtil, de respecte pel seny dels seus avantpassats. Com que trobaven que la fusta ben escollida i el vi ben escollit milloraven amb el temps, creien que la mateixa llei s'aplicava als costums ben escollits. La moderació, la conversa cortesa, una ment tranquil·la i una senzillesa exquisida eren lleis de comportament imposades per l'exemple dels seus ancestres.

Amb l'observació d'aquestes lleis, cap membre de la família Willowes havia aconseguit gaire notorietat. Pot-ser la rebestia Salome era la que s'havia acostat més a la fama. En la família, que la pasta de full de la rebestia Sa-lome hagués rebut els elogis del rei Jordi III era un bon motiu per presumir. I la dona del cap de família sempre feia servir el llibre de pregàries de la rebestia Salome, amb els oficis pel rei Carles el Màrtir i per la restauració de la família reial i pel benestar de la casa de Hannover; un bonic exemple de pietat imparcial. La Salome, tot i estar casada amb el canonge de Salisbury, s'havia tret els guants de cabrit brodats, s'havia arromangat i s'havia ficat a la cuina per fer la pasta per a l'àpat de Sa Majestat, amb les cintes de brodat venecià penjant-li sobre el bol enfarinat. Era una súbdita lleial, una practicant devota i una bona

mestressa de casa, i els Willowes n'estaven ben orgullosos. El Titus, el seu pare, havia fet un viatge a les Índies i n'havia tornat amb un lloro verd, el primer que es va veure a Dorset. Al lloro li van dir Ratafee i va viure quinze anys. Quan es va morir el van dissecar; i, posat a la seva anella com quan era viu, penjava de la cornisa de l'armari de la porcellana, des d'on va vigilar quatre generacions de la família Willowes amb els seus ulls de vidre. A començaments del segle XIX un ull li va caure i es va perdre. L'ull que el va substituir era més gran, però inferior tant en brillantor com en expressivitat. Això donava al Ratafee una mirada una mica maliciosa, però no va posar en perill l'estima en què se'l tenia. A la seva manera humil, l'ocell havia fet història al comtat, i la família ho reconeixia i li feia lloc en la seva.

Al costat de l'armari de la porcellana i a sota del Ratafee hi havia l'arpa de l'Emma, una arpa verda adornada amb volutes daurades i fulles d'acant a l'estil de David. Quan la Laura era petita de vegades s'esquitllava dins la sala d'estar buida i puntejava les cordes que encara no s'havien trencat. Responien amb una veu melancòlica i distreta, i la Laura es complaïa espantant-se a si mateixa amb el pensament del fantasma de l'Emma, que tornava per fer música amb els dits freds i s'esquitllava dins la sala de rebre buida fent tan poc soroll com ella. Però el de l'Emma era un fantasma amable. L'Emma es va morir de tisi, i quan jeia morta amb un pom de lliris de neu sota els palmells plegats, li van tallar un floc de cabells per posar-los en un brodat,

la imatge d'un salze que exhalava les branques damunt d'una tomba encoixinada de setí blanc.

—Això —va dir la mare de la Laura— és una relíquia de la teva rebestia Emma, que es va morir.

I a la Laura li sabia greu per la pobra noia, que li semblava que era l'única de tots els seus parents que havia tingut la mala sort de morir-se.

El Henry, nascut el 1818, avi de la Laura i nebot de l'Emma, es va convertir en el cap de la casa Willowes quan tan sols tenia vint-i-quatre anys: son pare i son germà gran, encara solter, s'havien mort de verola amb quinze dies de diferència. De jove el Henry havia mostrat un temperament erràtic i poc convencional, així que havia sigut una sort que tingués la vènia, com a fill petit, d'anar a la seva. Havia aprofitat aquesta llibertat per casar-se amb una dama gal·lesa i establir-se a prop de Yeovil, on son pare li va comprar una participació en una fàbrica de cervesa. Era natural esperar que en el moment de convertir-se en el cap de família el Henry abandonaria, si no la dona gal·lesa i la cerveseria, com a mínim el comtat de Somerset, i que tornaria al lloc on havia nascut. Però això ell no ho volia. Li havia agafat afecte a l'indret on havia passat els primers anys de la seva vida de casat; la broma desconsiderada de l'almirall, el seu oncle, que va dir que el Henry festejava una gal·lesa que duia un barret alt com el de la bruixa Shipton i que portava les sabates a la mà fins a l'església, l'havia distanciat en secret dels seus parents; i —la raó més poderosa de totes— Lady Place, una petita i sòlida mansió

que havia cobejat durant molt de temps —s’havia dit que si mai era prou ric faria que la seva dona en fos la mestressa—, llavors acabava de sortir a la venda. La tossuderia dels Willowes, que havia mantingut tant de temps sense canvis la llar de Dorset, ara es disposava a traslladar aquella llar a l’altra banda del límit del comtat. La casa vella es va vendre, i els mobles i els objectes familiars es van instal·lar a Lady Place. Es van trencar unes quantes cordes de l’arpa de l’Emma, amb les sacsejades al Ratafee li van caure algunes plomes de la cua, i la senyora Willowes, que havia tingut una educació evangelista, va passar uns quants diumenges angoixada per les coses que va trobar dins el llibre de pregàries de la Salome. Però en general la tradició dels Willowes va aguantar molt bé el trasllat. Les taules i les cadires i les vitrines es van col·locar en la mateixa relació que abans; els quadres estaven penjats en el mateix ordre, tot i que en parets noves; i els turons de Dorset encara es veien per les finestres, tot i que ara des de finestres orientades al sud en lloc de les finestres orientades al nord. Fins i tot la fàbrica de cervesa, que era tan poc tradicional, aviat va envellir i es va convertir en una part indistingible de la forma de vida dels Willowes.

El Henry Willowes va tenir tres fills i quatre filles. L’Everard, el fill més gran, es va casar amb la seva cosina segona, la senyoreta Frances D’Urfey, que va portar alguns altres objectes Willowes a la casa de Somerset: un joc de granats; un joc de te beix i daurat que li havia llegat l’almi-

rall, un aficionat a la porcellana, que havia dotat totes les seves nebodes i renebodes amb vaixelles de Worcester, de Minton i orientals, i dos olis de mestres italians que el jove Titus, germà de l'Emma, havia comprat a Roma mentre viatjava per motius de salut. Va donar tres fills a l'Everard: el Henry, nascut el 1867; el James, nascut el 1869, i la Laura, nascuda el 1874.

Pel naixement del Henry l'Everard va guardar al celler dotze dotzenes d'ampolles de porto per a la seva majoria d'edat. L'Everard estava orgullós de la cerveseria, i afirmava que la cervesa era una beguda adequada per als anglesos de totes les classes, per davant dels vins estrangers. Però no feia arribar aquesta prohibició al porto ni al xerès; eren els bordeus, els que menyspreava en particular.

Va guardar dotze dotzenes més d'ampolles de porto per al James, i allà semblava que s'acabaria la cosa.

L'Everard era un amant del gènere femení; desitjava enormement una filla, i quan en va tenir una ho va apreciar encara més perquè havia arribat quan ja gairebé n'havia perdut l'esperança. La seva complaença per aquella ocasió, tanmateix, no es podia expressar d'una manera tan concisa. No podia guardar porto per a la Laura. Finalment se li va acudir la solució per a aquella dificultat. Va pujar a Londres amb el pretext misteriós i inadequat que s'estava quedant calb, i en va tornar amb un petit enfilall de perles, menudes i regulars, que s'ajustava exactament al coll de la criatura. Un any rere l'altre, va explicar, el collaret s'allargaria fins a encerclar el coll d'una noia ja gran en el seu primer ball.

El ball, va continuar, havia de ser a l'hivern, perquè tenia el desig de veure la Laura enrivetada d'ermini.

—Estimat —va dir la senyora Willowes—, la pobra noia semblarà un Beefeater.¹

Però l'Everard no es desanimava. El seu ideal de la princesa encantada continuava sent un ermini dissecat que havia vist de jove, tan pur i elegant com era, i amb aquell pulcre caparró col·locat tan enginyosament al capdamunt d'un coll ben llarg.

—Poca-solta! —va exclamar la seva dona—. Everard, com et pot agradar tant un ermini?

La Laura es va estalviar la sort habitual dels nounats, perquè no estava gens vermella. A l'Everard li semblava com si el seu ermini hagués cobrat vida de debò. Va estar enamorat de la seva feminitat des del moment que li va posar els ulls a sobre.

—Oh, quina senyoreta tan fina! —va exclamar quan l'hi van ensenyar per primer cop, embolcallada amb xals i ploriquejant per la llum penetrant d'un matí glaçat de desembre. Tres dies després va desgelar, i el senyor Willowes va sortir de caça. Però va tornar després de la primera peça.

—Era una guineu —va dir—. Una guineu jove molt maca. M'ha recordat la meva i he pensat que tornaria per veure què feia. Aquí en teniu la cua.

1. Beefeater és el nom popular dels guardians de la Torre de Londres i de les joies de la corona britànica. El seu vestit de cerimònia és vermell amb gorgera blanca. (*Totes les notes són de les traductores.*)